

William

S 14276

**WARSZAWA
W MALARSTWIE
BRONISŁAWY
WILIMOWSKIEJ**

MUZEUM HISTORYCZNE M.St. WARSZAWY

**WARSZAWA W MALARSTWIE
BRONISŁAWY WILIMOWSKIEJ**

WYSTAWA

LUTY 1976

D39/76

14567

Tematem prac Bronisławy Wilimowskiej jest Warszawa. Warszawa zniszczona rękami okupanta hitlerowskiego, Warszawa odbudowująca się i odbudowana. Nieustanny powrót w twórczości artystki do tematu: Warszawa, ukazuje siłę inspiracji artystycznej miasta, zafascynowanie jego heroizmem, przetrwaniem i bogactwem kształtów życia współczesnego. Znajduje to odbicie w dziełach, odzwierciedlając emocjonalny stosunek uczestniczki walk o wyzwolenie Stolicy — do Jej Warszawy. Dlatego też otwarcie wystawy przypada na okres związany z żywą pamięcią wyzwolenia miasta.

Pragnieniem organizatorów wystawy jest, by odegrała ona twórczą rolę w polityce mecenatu kontynuowania bogatych tradycji malarstwa będącego artystycznym dokumentem przeobrażającej się nieustannie Warszawy. Rezultatem też tych założeń jest bogata kolekcja zgromadzonych w Muzeum — w bez mała ćwierć wieku — dzieł sztuki współczesnej o tematyce warszawskiej. Była ona szeroko reprezentowana na licznych wystawach w kraju i zagranicą.

Obecna wystawa otwiera nowy cykl: wystaw poświęconych twórczości artystycznej malarzy, których tematem inspirowującym stało się miasto.

Janusz Durko

Dyrektor Muzeum Historycznego
m. st. Warszawy

Wystawa Bronisławy Wilimowskiej w Muzeum Historycznym m. st. Warszawy obejmuje kilkadziesiąt obrazów o tematyce wyłącznie warszawskiej. Ponieważ najdawniejszy z nich pochodzi z r. 1939, a ostatnie — z okresu poprzedzającego bezpośrednio moment otwarcia wystawy, można mówić o rzadko już dziś spotykanej stałości artystki w uprawianiu raz obranej i ciągle na nowo podejmowanej, niewątpliwie ulubionej tematyki, którą jej narzuca niepowtarzalny w swej ustawicznej zmienności krajobraz odbudowującej się i rozbudowywanej stolicy. I choć Wilimowska miewa w swej twórczości także i inne tematy, jest dla nas przede wszystkim malarką Warszawy.

Malowanie Warszawy! Czy to ma wogóle sens po tylu mistrzach przeszłości, którzy z tak doskonałą wiernością odtworzali najprzeróżniejsze widoki i zakamarki nadwiślańskiej stolicy? Czy tym bardziej ma sens dzisiaj kiedy fotografia wyniesiona została — zdawałoby się — na szczyty swoich możliwości technicznych, kiedy niezliczone kroniki filmowe i telewizyjne — już nie mówiąc o zwykłych zdjęciach i albumach — utrwalają życie i wygląd miasta w każdej niemal chwili ich stawania się z precyzją, o jakiej nie mogli marzyć nawet najbieglejsi malarze lat dawnych.

Wystawa Wilimowskiej nie usiłuje wątpliwości tych rozwiewać. Ale też i broni się przed nimi dość skutecznie. Dostrzec to jednak można dopiero pod pewnym warunkiem: jeżeli nie będziemy mierzyli zgromadzonych w Muzeum Historycznym obrazów artystki kryteriami, jakie obowiązywały w dobie Bernarda Bellotta-Canaletta czy Aleksandra Gierymskiego, ani poszukiwali w nich wartości dokumentarnych na miarę współczesnych fotografii.

Bo zresztą są te obrazy także dokumentami i to nawet wiernymi. Tylko jest to wierność nie tyle wobec rzeczywisto-

ści zewnętrznej, która skądinąd zawsze w przemożny sposób inspiruje twórczość Wilimowskiej, ile wierność wobec własnych, często bardzo subiektywnych przeżyć i stanów emocjonalnych w kontakcie z ową zewnętrzną rzeczywistością, tzn. z Warszawą. Obrazy Wilimowskiej — to przede wszystkim dokumenty wrażeń, jakich artystka doznawała w określonych momentach na widok określonych wyglądom miasta i jego fragmentów czy też poszczególnych faz powstawania i narastania tych wyglądom, to dokumenty pewnych klimatów i nastrojów, dla oddawania których oko i pędzel malarza są ciągle jeszcze narzędziami niezrównanymi.

Tak pojętemu programowi w zakresie treści dobrze służą stosowane przez artystkę środki malarskie. Trzeba od razu powiedzieć, że i w tej dziedzinie Wilimowska zdołała wypracować swój własny „styl pisma” na tyle zindywidualizowany, że obrazy jej zawsze można łatwo rozpoznać pośród innych, że na ogół nikogo ze znanych twórców swoim sposobem malowania nie przypominają. Artystka komponuje je z charakterystycznych, jak gdyby płynących plam i smug farby, utrzymywanych zazwyczaj w jednolitych, choć bogato zorkiestrowanych tonacjach barwnych, najchętniej brązowych. Z owymi plamami i smugami koloru umiejętnie kontrastują partie białawe i białe, często będące wynikiem umyślnego pozostawiania nie zamalowanego gruntu płótna.

Rytmicznie układające się partie jasne i ciemne nadają obrazom artystki specyficzną przestrzenność i świetlistość, która niekiedy nawet przywodzi na myśl akwarele dalekowschodnie. Jest to malarstwo o materii lekkiej i delikatnej, doskonale przystosowane do odtwarzania bogatej skali przeżyć i wrażeń, których artystce hojnie dostarcza jej ulubione miasto — Warszawa.

Jerzy Zanoziński

Opracowanie katalogu: Ewa Dobrowolska
Zdjęcia: Krzysztof Błachnio

Skróty nazw muzeów i instytucji stosowane w spisie obrazów:

GZP WP — Główny Zarząd Polityczny Wojska Polskiego
KD PZPR — Komitet Dzielnicowy PZPR — Warszawa-Sródmiście
MHW — Muzeum Historyczne m. st. Warszawy
MNW — Muzeum Narodowe w Warszawie
MT — Muzeum Teatralne w Warszawie
MWP — Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie

SPIS OBRAZÓW OLEJNYCH

Warszawa w latach wojny:

Wrzesień 1939 r.	120×60 cm	r. 1965 MWP
Syrena z okresu wojny	120×70 cm	r. 1975
Barykada	50×65 cm	r. 1964 wł. pryw.
Warszawa-miasto Bohater	120×70 cm	r. 1968 KD PZPR
Szpital powstańczy	46×67 cm	r. 1966 MWP
Wrzesień 1944 r.	120×60 cm	r. 1965 MWP
Martwe ulice I	70×35 cm	r. 1974
Martwe ulice II	70×35 cm	r. 1974
Martwe ulice III	60×65 cm	r. 1974
Zamek Królewski — ruiny I	68×52 cm	r. 1959
Zamek Królewski — ruiny II	120×70 cm	r. 1970
Zamek Królewski — ruiny III	120×70 cm	r. 1971
Zycie wróci jutro	50×60 cm	r. 1975
Wyzwolenie	70×120 cm	r. 1975
Tym którzy odeszli	120×75 cm	r. 1975

Lata odbudowy:

Rozbiórka I	100×80 cm	r. 1964
Rozbiórka II	76×62 cm	r. 1960
Nowe osiedle	50×70 cm	r. 1969
Budowa osiedla	60×80 cm	r. 1960
Z Warszawy III	60×70 cm	r. 1963 MNW
Fragment budowy	60×72 cm	r. 1959
Warszawa o świcie	50×70 cm	r. 1973
Pejzaż przemysłowy	62×75 cm	r. 1961
Budowa Centrum	120×120 cm	r. 1964
Z Warszawy 1964 r.	58×120 cm	r. 1964 GZP WP
Z Warszawy 1964 r.	110×58 cm	r. 1964 GZP WP
Z Warszawy 1964 r.	112×68 cm	r. 1964 MHW

Warszawa współczesna:

Stare Miasto I	46×31 cm	r. 1969 wł. pryw.
Stare Miasto II	70×35 cm	r. 1970 wł. pryw.
Stare Miasto III	50×65 cm	r. 1975

Stare Miasto IV	40×50 cm	r. 1965
Stare Miasto V	70×120 cm	r. 1975
Stare Miasto VI	65×85 cm	r. 1975
Stare Miasto VII	65×85 cm	r. 1975
Stare Miasto VIII	60×80 cm	r. 1975
Stare Miasto IX	120×120 cm	r. 1974 GZP WP
Fragment Nowego Miasta	70×50 cm	r. 1970
Fragment Placu Zamkowego	70×35 cm	r. 1968 wł. pryw.
Wilanów I	70×35 cm	r. 1975 wł. pryw.
Wilanów II	50×60 cm	r. 1975
Wilanów III	50×60 cm	r. 1975
Nowy Świat	64×86 cm	r. 1964
Teatr Wielki	98×79 cm	r. 1964 MT
Parki warszawskie I	50×60 cm	r. 1974 MHW
Parki warszawskie II	56×72 cm	r. 1975
Parki warszawskie III	56×72 cm	r. 1975
Wieczory warszawskie I	80×61 cm	r. 1972
Wieczory warszawskie II	65×93 cm	r. 1975
Wieczory warszawskie III	70×120 cm	r. 1970 MHW
Wieczory warszawskie IV	45×57 cm	r. 1974
Wieczory warszawskie V	120×70 cm	r. 1975 KD PZPR
Wieczory warszawskie VI	60×75 cm	r. 1975
Wieczory warszawskie VII	60×80 cm	r. 1975
Wieczory warszawskie VIII	50×70 cm	r. 1975
Wieczory warszawskie IX	45×58 cm	r. 1973
Wieczory warszawskie X	120×120 cm	r. 1964 GZP WP
Wieczory warszawskie XI	60×80 cm	r. 1975
Wieczory warszawskie XII	120×70 cm	r. 1969 MNW
Odbudowa Zamku Królewskiego I	120×70 cm	r. 1974
Odbudowa Zamku Królewskiego II	70×100 cm	r. 1974
Odbudowa Zamku Królewskiego III	96×96 cm	r. 1971 MHW
Trasa Łazienkowska I	100×120 cm	r. 1973
Trasa Łazienkowska II	70×80 cm	r. 1975
Trasa Łazienkowska III	45×62 cm	r. 1974
Trasa Łazienkowska IV	70×120 cm	r. 1975
Budowa Dworca Centralnego I	100×120 cm	r. 1975
Budowa Dworca Centralnego II	100×50 cm	r. 1975
Budowa Dworca Centralnego III	100×50 cm	r. 1975
Wisłostrada I	100×120 cm	r. 1973
Wisłostrada II	60×75 cm	r. 1975
Mosty na Wiśle I	55×75 cm	r. 1975
Mosty na Wiśle II	55×75 cm	r. 1975 wł. pryw.
Na Wiśle	51×61 cm	r. 1958
Kwiaty dla Warszawy	120×70 cm	r. 1975

ILUSTRACJE

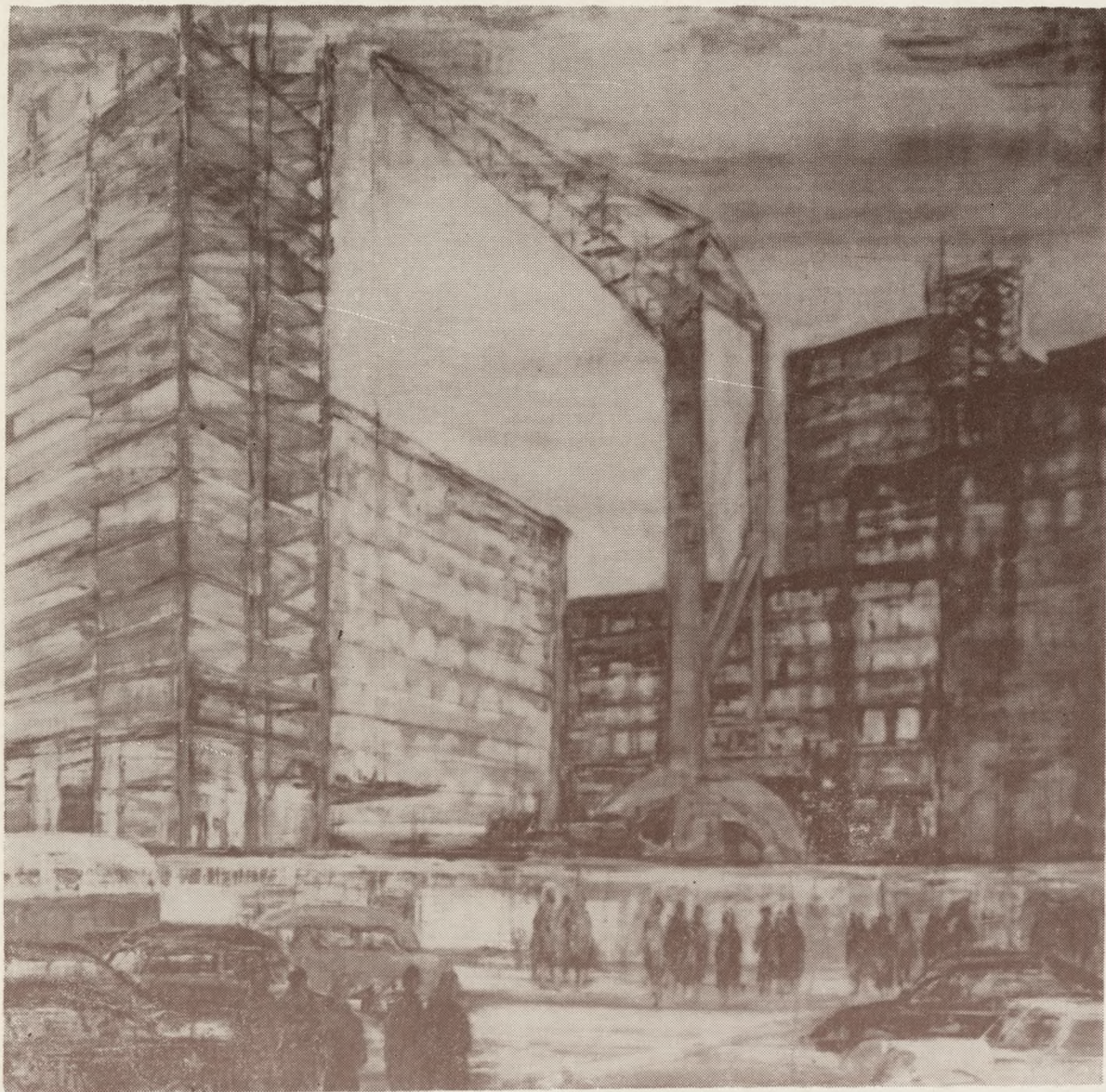

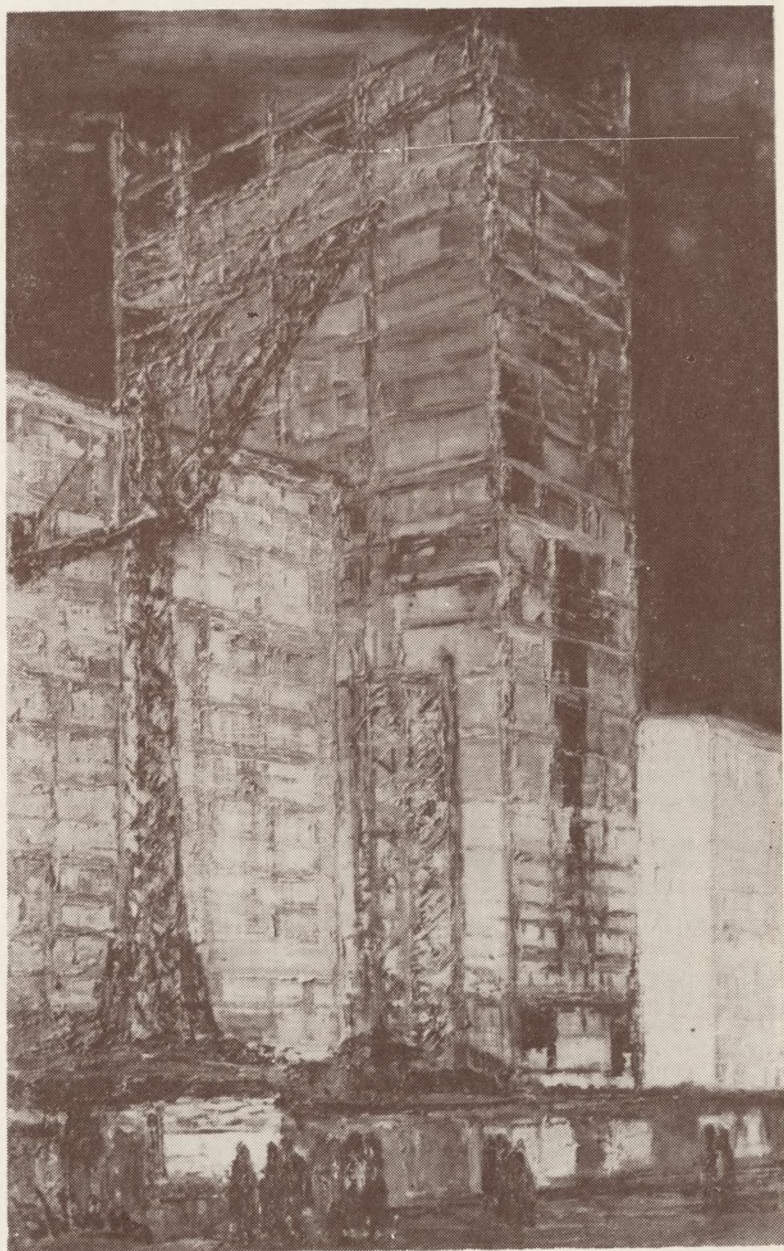
Warszawa — miasto Bohater, 1968

Zamek Królewski — ruiny II, 1970

Budowa Centrum, 1964

Z Warszawy, 1964

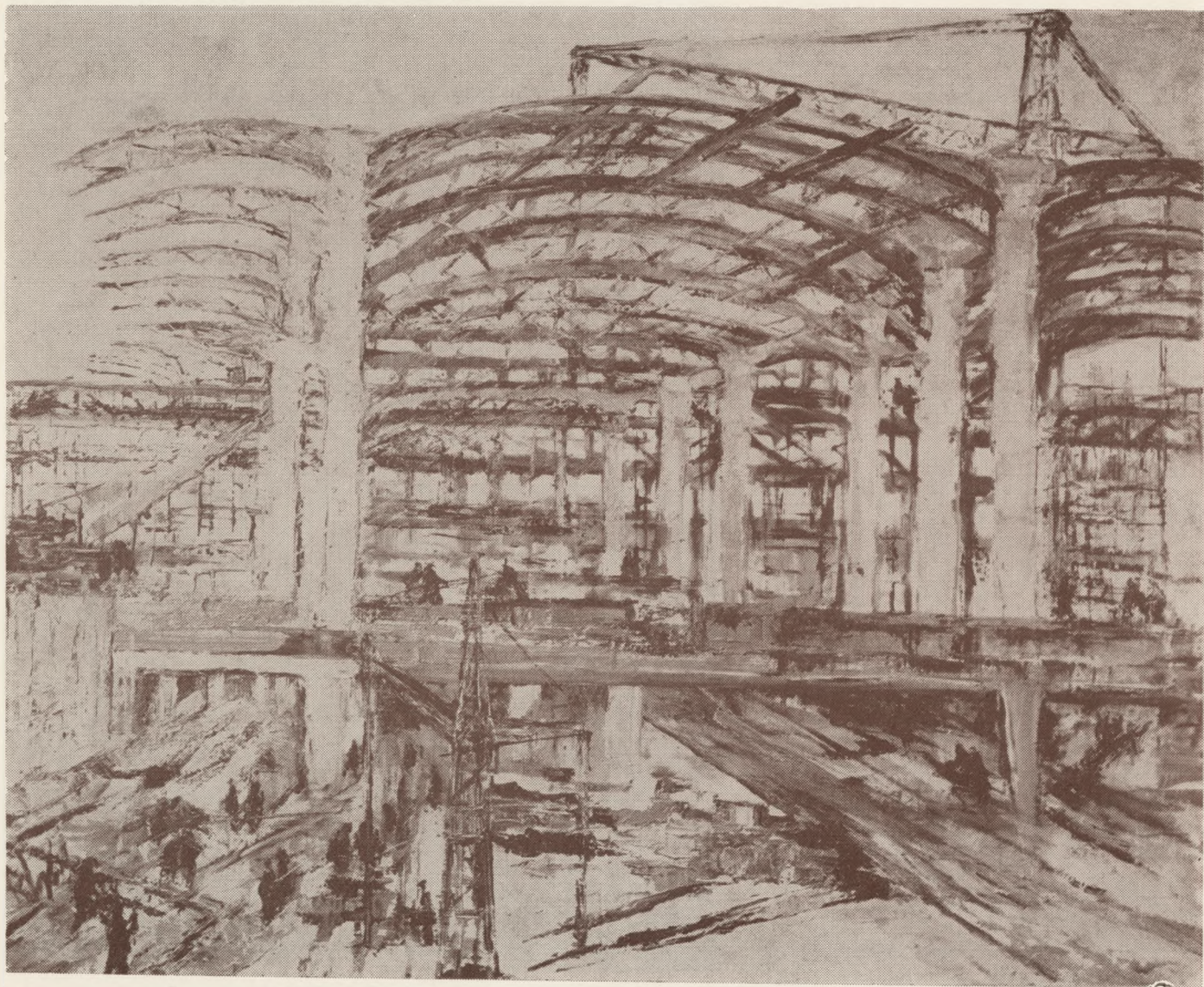

Z Warszawy, 1964

Wieczory warszawskie, 1970

Budowa Dworca Centralnego, 1975

Budowa Dworca Centralnego, 1975

Wislostrada, 1973

Wieczory warszawskie, 1975

Trasa Łazienkowska, 1975

Odbudowa Zamku Królewskiego, 1974

EST
2014

CENA ZŁ 10,—

